

at stille selv en mindre Sum til Raadighed for dette Formaal, ere Forslagsstillerne ganske villige til at medvirke.

Saa siger den højtærede Minister, at Tanken om Fæste er gammelkendt. Ja, det er for saa vidt rigtigt; det er jo ikke saa ganske faa Aar siden, at ihvert Fald den højtærede Finansminister skrev sin lille Bog om offentligt Fæste; men deraf, at et saadant mindre Skrift er udkommet, at slutte, at denne Tanke ogsaa er bragt udover hele Landet og Forstaaelsen af denne Sag bleven fuldstændig, er slet ikke rigtigt. For at slutte fra mig selv, saa er det ikke saa grumme mange Aar siden, at jeg begyndte at tænke over Indførelsen af Fæste, og min Tro paa dettes gode Virkninger har stadig været i Vækst, og jeg tror at kunne slutte derfra, at det ogsaa er gaaet andre Medborgere paa samme Maade. Der er jo holdt ikke saa ganske faa Møder om denne Sag, og jeg tror, at Forstaaelsen og Tilslutningen i det hele taget er i ret stærk Fremgang. Det gælder jo ikke alene paa dette Omraade, men ogsaa paa andre. Da vi i 1899 endelig naaede saa vidt, at vi fik vedtaget den første Lov om Jord til Landarbejderne, havde vi talt om det Spørgsmaal i flere Aar. Jeg for mit Vedkommende havde nævnt den Ting ved flere Lejligheder, men stadigvæk mødte man den Udtalelse, at det, at skaffe Jord til Folk, maatte være en privat Sag. Men dette Standpunkt forlode vi, og gik over til fra Statens Side at træde hjælpende til, og siden har denne Sag virkelig været i ret smuk Udvikling i den sidste halve Snes Aar. Endnu er Fæstespørgsmaalet ikke naaet ud, saa det har sat sig rigtigt fast hos Folk, men det er begyndt, og jeg tror, der er en glædelig Fremgang.

Saa siger den ærede Minister, at saameget kunde Kommunerne i hvert Fald gøre, at man ialt Fald kunde bruge denne Form for et eneste Hus' Vedkommende. Jeg skal indrømme, at saa lidt kunde Kommunerne jo nok overkomme; men det var alligevel ikke noget saa lidt, jeg havde tænkt paa. Eet Hus i hele Landet kan dog ikke være noget fyldestgørende Bevis. Vi maatte dog lidt længere frem, naar vi i den kommende Tid skulde have noget som helst Bevis. For mange andre Spørgsmaals Vedkommende forlanger man jo langt større Beviser.

Naar det ærede Medlem for Vinderup (Svendson) siger, at dette Lovforslag vil lægge Sten i Vejen for den nuværende Lov, saa kan det jo alligevel ikke være

hans virkelige Mening. Den, der vil søge Laan efter den nuværende Lov, kan selvfølgelig søge det, og det, antager jeg, vil blive langt de fleste. Jeg ser ikke saaledes paa det, at jeg tror, at der vil blive nogen Anvendelse for dette Lovforslag lige straks, men jeg mener netop, at vi kunne vedtage det som et Forsøg, saa jeg tror slet ikke, at det vil i grumme mange Tilfælde virke særlig overfor dem, der nu søge Laan efter den nuværende Lov. Men det, jeg mener, vi skulle gøre, til vi faa den Revision af Loven, som den højtærede Landbrugsminister taler om, det er, at vi skulle kunne pege paa, hvorledes en Lov som denne slaar an, og se i alt Fald nogle Virkninger af den. Det vilde jeg sætte Pris paa. Den højtærede Minister maa jo dog vide, at det spiller en vis Rolle, om en Kommune skal betale 3 eller 4 pCt. i Rente, og selv om Kommunen har Jord, kan den dog maaske have Brug for Jorden paa anden Maade, og man staar jo langt lettere overfor Skatteydere og Beboere, naar man kan sige: Ja, vi have laant noget, men I kunne se, at det er billige Pengé. Det er en Støtte for Sagen. Jeg kan slet ikke se rettere, og i den Henseende synes jeg ogsaa, man kan være enig.

Det ærede Medlem for Grenaa (Pedersen-Nyskov) siger, at dette Spørgsmaal, vi her have til Drøftelse, er mere af rent teoretisk Natur. Det, tror jeg, ikke er rigtigt. Det ærede Medlem for Grenaa synes heller ikke at have noget imod at drøfte det; vi have jo drøftet det før, og det har dog virkelig ogsaa en praktisk Side. Det glæder mig, at det ærede Medlem for Grenaa udtalte, at han ikke var nogen Modstander af Tanken, og jeg haaber ogsaa, at det ærede Medlem, naar Landarbejderloven om to Aar kommer til Revision, vil støtte os, saa vi faa noget indsat i Loven i denne Retning. Har man ikke naaet andet, saa har man da i alt Fald naaet det.

Det ærede Medlem udtalte, at det var ikke de smaa i Samfundet, som denne Lov kom til gode. Jeg opstillede forleden nogle Beregninger og beviste derigennem det modsatte. Alle vi, som færdes ude paa Landet, kende jo meget godt Virkningerne af den nuværende Landarbejderlov. Det er ikke blot Kommissionens Formand og dens Medlemmer, der have Forstaaelsen af, hvorledes den virker; vi andre have dog maaske ogsaa nogen Mening derom. Jeg sagde forleden, at hvis en Mand under den nuværende Lov vil nøjes med at tage saa mange Tønder Land, at han, naar han er færdig med at bygge og har faaet Be-